

нарыў аднаведнай тэматыкі. Добра было б, каб студэнты выходзілі за межы аўдыторыі: сустракаліся з творчымі людзьмі, удзельнічалі ў масавых мерапрыемствах, звязаных з беларускай народнай спадчынай.

Самастойная праца і індывідуальныя заняткі студэнтаў павінны замацоўваць набытыя веды на іншых відах заняткаў.

Сацыяльнаму педагогу патрэбны таксама веды па сямейнай этнапедагогіцы. Народная педагогіка можа даць нам шмат метадаў і спосабаў «вучэння» сучаснай сям'і, напрыклад праз гульні, песню, танец, цацку і інш. Патрэбна выкарыстаць гэты шанс для палепшэння сямейных стасункаў, узасмацясосін членаў сям'і, умацавання бацькоўскага аўтарытэту і ролі асобы дзіцяці.

На наш погляд, метагодна ў вучэбныя праграмы па падрыхтоўцы сацыяльных педагогаў уключыць наступныя прадметы: «Этнапедагогіка», «Сямейна-бытавая культура», «Методыка арганізацыі і правядзення сямейнага апацыянку» і інш.

Самерсава Н.У.,
аспірантка

МЕСЦА СПЕЦКУРСА «САЦЫЯЛЬНАЯ ЭКАЛОГІЯ» Ў ПАДРЫХТОЎЦЫ САЦЫЯЛЬНАГА ПЕДАГОГА

У сістэме падрыхтоўкі будучага сацыяльнага педагога важным і неабходным звязном з'яўляецца ўключэнне ў агульную навучальную праграму студэнтаў спецкурса па сацыяльнай экалогіі, якая вывучае месца чалавека ў экасістэме, узасмны ўплыў чалавека і навакольнага асяроддзя і перамяні, што з'яўляюцца вышчым гэтага ўплыву.

Будучы сацыяльны педагог павінен больш глыбока пазнаць аб'ектыўную неабходнасць антымажорытэцкага ўзасмацясення грамадства і прыроды і падрыхтоўвацца да працы ў гэтай галіне.

Для вырашэння існуючых сацыяльна-экалагічных праблем неабходна мець стройную сістэму навуковых ведаў аб спецыфіцы і заканамернасцях экалагічнага выхавання, аб сродках, метадах, тэхналогіях аказання дапамогі ўсім, хто мае ў гэтым патрэбу, на аснове інтэграваных ведаў аб чалавеку і навакольным асяроддзі.

Але пры існуючым змесце адукацыі падрыхтоўка будучага сацыяльнага педагога зводзіцца да засвойвання толькі некаторых элементаў экалагічнай работы. Як паказала апытанне, студэнты не бачаць, якая існуе магчымасць перавосу атрыманых умесняў і ведаў ў рэальную сацыяльна-педагагічную дзейнасць.

У будучых спецыялістаў не распрацаваны псіхалагічныя ўстаноўкі, перакананні ў значнасці сацыяльна-экалагічных праблем, яны не ўмеюць выкарыстоўваць спецыяльны навуковы матэрыял у сістэме разнастайных сітуацый, звязаных з жыццём. з будучай сацыяльна-педагагічнай практыкай.

Такім чынам, адной з прычын, якія зніжаюць эфектыўнасць падрыхтоўкі педагога, з'яўляецца неадаткова распрацаванасць навуковых асноў экалагічнай адукацыі і выхавання ў вышэйшай школе.

Праграма спецкурса «Сацыяльная экалогія» дае магчымасць шырокага азнаямлення будучых сацыяльных педагогаў з асноўнымі ідэямі і прынцыпамі сацыяльнай экалогіі; раскрыцця заканамернасцей ўздзеяння грамадства на навакольнае асяроддзе і тых змен у ім, якія аказваюць уплыў на здароўе чалавека, яго псіхаэмацыянальную сферу; знаходжання шляхоў, сродкаў і метадаў экалагічнай адаптацыі людзей.

Каралькоў М.А., дацэнт

АБ УДАСКАНАЛЕННІ ПРАФЕСІЙНАЙ ПАДРЫХТОЎКІ СТУДЭНТАЎ ФАКУЛЬТЭТА МАСТАЦКАЙ ТВОРЧАСЦІ

Факультэт мастацкай творчасці быў створаны на базе факультэта КПП у 1986 г. Гэта быў крок наперад не толькі ў развіцці мастацкай культуры ў нашым інстытуце (зараз універсітэце), але і наогул у развіцці мастацтва Беларусі, адраджэнні беларускай мастацкай нацыянальнай культуры, у палепшэнні прафесійнай падрыхтоўкі спецыялістаў. Ужо на першым годзе свайго існавання факультэт адразу абавязчыў свой новы накірунак - тэрмінова павысіць якасць падрыхтоўкі спецыялістаў. Але каб гэтага дасягнуць, неабходна было змяніць некалькі не толькі студэнтаў, але і выкладчыкаў. І гэта было зроблена дзякуючы самааддачай працы згадкаваў кафедраў і выкладчыкаў факультэта.

Пераход на новы 5-гадовы план навучання (раней было 4 гады) даў магчымасць павялічыць колькасць спецыяльных дысцыплін. На ўсіх выпускаючых кафедрах факультэта з'явіліся выдатныя калектывы, у якіх шліфавалася майстэрства студэнтаў («Валачобнікі», «Спадчына», «Мара», «Стыг-бэнд» і інш.).

Вялікую ролю ў павышэнні прафесійнай падрыхтоўкі студэнтаў адыграла тое, што Міністэрства культуры дазволіла лепшым нашым выпускнікам прысвойваць дадатковую кваліфікацыю - выкладчык спецыяльнасці. Гэта

быў стымул для паляпшэння адносін да вучобы студэнтаў, а выкладчыкаў да сваёй працы.

Адным са стымулаў павышэння прафесійнага ўзроўню нашых выпускнікоў з'яўляюцца падрыхтоўка і ўдзел студэнтаў і выкладчыкаў у справаздачных канцэртах спецыялізацый і асабліва справаздачных канцэртах універсітэта.

Павышаюць і выкладчыкі свой прафесійны ўзровень. Многія з іх абаранілі кандыдацкія дысертацыі, што, у сваю чаргу, станоўча ўплывае на прафесійную падрыхтоўку спецыялістаў. Асноўнай задачай кафедраў факультэта з'яўляецца перавод інтэлектуальнага патэнцыялу на новую тэхналогію навучання. Асобнае месца ў гэтым працэсе павінны заняць камп'ютэрызаваныя навучальнага працэсу, істотны перагляд вучэбных праграм спецыяльных і агульнаадукацыйных дысцыплін.

У бягучым навучальным годзе распрацаваны новы вучэбны план, якім прадугледжана пінатэаўроўневая сістэма падрыхтоўкі спецыялістаў. Хацелася б, каб гэты план таксама садзейнічаў паляпшэнню прафесійнага ўзроўню спецыялістаў.

Вялікая увага на факультэце ўдзяляецца арганізацыі і правядзенню вытворчай і педагагічнай практыкі. Але, на жаль, тут есць многа незалежных ад нас праблем, у тым ліку і фінансавых.

У значнай меры ўзровень падрыхтоўкі спецыялістаў залежыць ад матэрыяльнага забеспячэння спецыялізацый, пачынаючы ад памяшкання і канчаючы вельмі неабходнымі для гэтага інструментамі. Маюцца вялікія цяжкасці і ў забеспячэнні нотнымі матэрыяламі.

Названыя цяжкасці перашкаджаюць эфектыўна арганізаваць вучэбны працэс і на больш высокім узроўні рыхтаваць спецыялістаў. Але нягледзячы на гэта супрацоўнікі кафедраў факультэта пастаянна шукаюць новыя формы і метады для ўдасканалення прафесійнай падрыхтоўкі спецыялістаў.

Малахава І.А.,
выкладчык

ДАСЛЕДАВАННЕ ўзроўню рэалізацыі крэатыўнасці падлеткаў у працэсе мастацка- творчай дзейнасці

Праводзіць даследаванне ўзроўню развіцця і рэалізацыі розных якасцей асобы неабходна для таго, каб выявіць ступень развіцця той ці іншай якасці. Адначасова выяўляецца эфектыўнасць выкарыстоўваемай метадыкі. Для выяўлення эфектыўнасці метадыкі развіцця крэатыўнасці падлеткаў сродкамі музычнага тэатра намі было распачата даследаванне

ўзроўневай рэалізацыі гэтай якасці ў працэсе мастацка-творчай дзейнасці.

Дыягностыка ўзроўняў рэалізацыі крэатыўнасці ажыццяўлялася з дапамогай выкарыстання сістэмы тэставых заданняў, аналіз выканання якіх праводзіўся на аснове экспертнай ацэнкі выпікаў дзейнасці. Усе заданні можна ўмоўна падзяліць на два блокі: першы блок - заданні, якія ўяўляюць мадыфікацыю тэстаў на крэатыўнасць, другі блок - заданні, якія дазваляюць канстатаваць узровень ведаў у сферы музычнага мастацтва і асабліва сці інтэлектуальнага развіцця падлеткаў. Атрыманыя вынікі былі прааналізаваны па трохузроўневай шкале, а якасныя паказчыкі вызначаліся па параметрах «вобразнасць», «імправізацыйнасць», «арыгінальнасць» і параўноўваліся з вынікамі выкарыстання мадыфікаванай метадыкі кампетэнтнага судоўейства экспертаў.

Параўнальны аналіз колькасных паказчыкаў па зыходных узроўнях праяўлення і прамежкавыя замеры крэатыўнасці падлеткаў сведчаць аб росце колькасці высокакрэатыўных школьнікаў і зніжэнні паказчыка па нізкаму ўзроўню ў эксперыментальнай групе пры нязменных паказчыках па тых жа ўзроўнях у кантрольнай. Так, калі ў эксперыментальнай групе зыходныя паказчыкі па ўзроўнях складалі: высокі - 23%, сярэдні - 48%, нізкі - 29%, то на прамежкавых этапах гэтыя паказчыкі раўняліся адпаведна - 35%, 49%, 16%. У той жа час у кантрольнай групе колькасныя паказчыкі па ўзроўнях амаль не змяніліся: высокі - 21%, сярэдні - 46%, нізкі - 33% супраць 20%, 47%, 33% адпаведна. Гэтыя даныя дазваляюць меркаваць аб эфектыўнасці прапанаванай метадыкі развіцця крэатыўнасці падлеткаў сродкамі музычнага тэатра.

Акрамя таго, у выніку праведзенага даследавання можна зрабіць вывад аб тым, што праяўленне і развіццё крэатыўнасці як інтэгратыўнай характарыстыкі асобы вызначаюцца не толькі структурай прыродных здольнасцей і характарам індывідуальнага вопыту, але і ў значнай ступені ўзроўнем арганізацыі дзейнасці, накіраванасцю крэатыўнасці і матывацыйным дыяпазінам удзелу ў пэўных відах дзейнасці.

Глубачэнка В.М.,
ст.выкладчык

МЕТАД СВАБОДНАГА САМАВЫЯўЛЕННЯ ў НАВУЧАННІ МУЗЫЧНАЙ ІМПРАВІЗАЦЫІ

Імпровізацыя з'яўляецца інтэгратыўным відам творчасці. Тут выступаюць у адзінстве рэпрадуктыўныя і прадуктыўныя формы дзейнасці. Таму паспяхова авалодаць навыкамі імправізацыі музыкант можа толькі пры ўмове